

Algemene toelichting

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, verder te noemen de wet, is het noodzakelijk om cliënten te ondersteunen als zij dusdanige beperkingen ondervinden bij hun maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid dat zij niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg, met hulp van het sociale netwerk of met gebruikmaking van algemene voorzieningen hierin geheel of gedeeltelijk kunnen voorzien.

Het is op grond van de wet ook noodzakelijk om cliënten met psychische of psychosociale problemen en belanghebbenden die de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, te ondersteunen bij het zich handhaven in de samenleving als zij niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg, of met hulp van het sociale netwerk of met gebruikmaking van algemene voorzieningen hierin geheel of gedeeltelijk kunnen voorzien.

In deze verordening worden regels gesteld met betrekking tot de invulling van de plicht tot ondersteuning.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1 Begripsbepalingen

- algemene voorziening: het gaat hier om een voorziening gericht op maatschappelijke ondersteuning die feitelijk voor iedereen toegankelijk is, zoals bijvoorbeeld een inloophuis.
- algemeen gebruikelijke voorziening:
Een voorziening die gelet op de omstandigheden van de cliënt, aannemelijk is te achten dat deze daarover, ook als hij geen beperkingen had, zou (hebben kunnen) beschikken.
Jurisprudentie hierover onder meer CRvB 03-07-2011, nr. 00/764 WVG, CRvB 16-04-2008, nr. 06/4668 WVG, CRvB 14-07-2010, nr. 09/562 WVG en Rechtbank Arnhem 16-08-2012, nr. AWB 11/5564.
Het college moet steeds onderzoeken of een voorziening ook algemeen gebruikelijk is voor de cliënt (zie CRvB 17-11-2009, nr. 08/3352 WMO). De beoordeling of sprake is van een algemeen gebruikelijke voorziening voor de cliënt ziet op het beantwoorden van de vraag of de cliënt over de voorziening zou (hebben kunnen) beschikken als hij geen beperkingen zou hebben gehad. Bij die beoordeling kunnen, zo blijkt uit de jurisprudentie, de volgende criteria een rol spelen:
 - Is de voorziening gewoon te koop?
 - Is de prijs van de voorziening vergelijkbaar met soortgelijke producten die algemeen gebruikelijk worden geacht?
 - Is de voorziening specifiek voor personen met een beperking ontworpen?
- andere voorziening:
voorziening, met name diensten of een combinatie van dienst en product, die weliswaar niet bestemd is voor, noch te gebruiken is door alle inwoners, maar anderzijds door iedereen waarvoor wel bedoeld op eenvoudige wijze, zonder een aanvraagprocedure, te verkrijgen of te gebruiken.
- bijdrage in de kosten:
Uit artikel 2.1.4 van de wet vloeit de bevoegdheid voort tot het vragen van een bijdrage in de kosten. Cliënten zullen voor hun ondersteuning een bijdrage moeten betalen. Deze bijdrage kan, als het een maatwerkvoorziening betreft, afhankelijk worden gesteld van het inkomen en het vermogen. Op grond van artikel 2.1.4, vierde lid, van de wet zijn bij Algemene Maatregel van Bestuur nadere regels (Uitvoeringsbesluit Wmo 2015) gesteld. Daarin is bepaald wat de ruimte is die de gemeenteraad (het college bij delegatie door de gemeenteraad) heeft voor het bepalen van de omvang van de eigen bijdrage.
Ook voor een andere voorziening kan eventueel een bijdrage van de cliënt in de kosten worden gevraagd – met uitzondering van cliëntondersteuning – maar deze bijdrage kan, anders dan die voor een maatwerkvoorziening, niet inkomensafhankelijk zijn.
- melding:
Deze definitie spreekt voor zich.
- hulpvraag:
De hulpvraag is de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 2.1.4, eerste lid, van de wet.

- gesprek:
Het gesprek is het mondeling contact bij het onderzoek naar de hulpvraag waarin het college - in de praktijk zal het college deze bevoegdheid mandateren aan deskundigen - met degene die hulp vraagt zijn gehele situatie bespreekt ten aanzien van de ondervonden problemen en de gevolgen daarvan en de gewenste resultaten van de te kiezen oplossingen.
- pgb:
De definitie van 'pgb' is opgenomen omdat de afkorting pgb in het spraakgebruik inmiddels meer is ingeburgerd dan voluit 'persoonsgebonden budget'.
- voorliggende voorziening:
Deze definitie spreekt voor zich.
- voorziening in natura:
Deze definitie spreekt voor zich.
- wet:
Deze definitie spreekt voor zich.

Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Deze wettelijke definities zijn dan ook niet nogmaals opgenomen in de verordening. Het betreft onder meer definities van centrale begrippen als 'algemene voorziening', 'cliënt', 'cliëntondersteuning', 'begeleiding', 'beschermd wonen', 'maatschappelijke ondersteuning', 'maatwerkvoorziening', 'participatie' en 'voorziening'.

Ook de Algemene wet bestuursrecht kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid) en 'beschikking' (artikel 1:2).

Artikel 2 Melding hulpvraag

Een ieder kan zich melden met een hulpvraag. Door het melden maakt de cliënt de hulpvraag aan het college kenbaar. De melding is niet gebonden aan een vorm of gemeentelijke locatie. Wanneer de cliënt zich voor het eerst meldt, is in veel gevallen niet op voorhand duidelijk of en in welke vorm het college in actie moet komen. Als een cliënt alleen informeert naar bijvoorbeeld de beschikbaarheid van een algemene voorziening of kenbaar maakt gebruik te willen maken van een algemene voorziening, is er geen aanleiding om een onderzoek in te stellen. Als de cliënt aangeeft behoefte te hebben aan maatschappelijke ondersteuning, is het van belang dat wordt onderzocht wat de hulpvraag van betrokkene is. Een zorgvuldig onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2, vierde lid, van de wet is noodzakelijk.

Elke cliënt heeft de mogelijkheid om een persoonlijk plan in te dienen die het college in het onderzoek verwerkt. Daarin verwerkt de cliënt de punten zoals genoemd in artikel 3 van deze verordening waarin alle onderwerpen die tijdens het gesprek/het onderzoek aan de orde komen

Artikel 3 Het gesprek

Het gesprek vormt het onderzoek en is de kern van de procedure. Het vertrekpunt is de eigen regie van de cliënt. De cliënt geeft in het gesprek zelf aan wat zijn hulpvraag is en welke behoefte aan ondersteuning hij wenst. Verder is uitgangspunt dat er persoonlijk contact is tussen het college en de cliënt en dat het gesprek bij de cliënt thuis wordt gevoerd. In samenspraak met de cliënt of diens vertegenwoordiger wordt een inventarisatie gemaakt van de individuele situatie met als doel het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning te bepalen. Vervolgens zal worden bepaald of en zo ja, welke vorm van ondersteuning gelet op het gewenste resultaat kan worden geboden of – actief – naar kan worden doorverwezen. In bepaalde situaties is een inventarisatie van de individuele situatie niet noodzakelijk. Te denken valt aan de situatie waarbij de cliënt al uitgebreid bekend is. In die situaties kan 'het gesprek' worden overgeslagen en kan eventueel direct een aanvraag worden ingediend.

Met de cliënt wordt in begrijpelijke taal gesproken, ook over zijn keuze voor een pgb en de gevolgen van die keuze. Verder wordt de cliënt voorgelicht of er sprake is van een eigen bijdrage. Het gaat dan uitdrukkelijk over welke eigen bijdrage het betreft en niet over de hoogte daarvan. De gemeente heeft immers geen inzicht in de inkomsten en het vermogen van de cliënt en zal daar dan ook nooit naar vragen.

Het onderzoek mag maximaal 6 weken duren.

Overigens wordt in de wet niet van 'het gesprek' gesproken, maar van "een onderzoek in samenspraak met degene door of namens wie de melding is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger".

De toets of de maatschappelijke ondersteuning effectief is geweest, ligt in de beantwoording van de vraag of de cliënt zelf vindt dat de verleende maatschappelijke ondersteuning heeft bijgedragen aan een verbetering van zijn zelfredzaamheid of participatie. In het wetsvoorstel Wmo 2015 staat het bereiken van dit resultaat centraal”.

In het tweede lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, vijfde lid, van de wet verankerd dat het college een door of namens de cliënt ingediend persoonlijk plan betreft bij het onderzoek.

Artikel 4 Het verslag

Het eerste lid bepaalt dat van het gesprek een verslag wordt gemaakt waarvan de cliënt binnen 10 werkdagen een afschrift ontvangt.

Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) voor het bevorderen van zijn zelfredzaamheid en participatie waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen. Indien een persoonlijk plan is overhandigd, wordt dit plan ook opgenomen of toegevoegd aan het verslag.

Het tweede lid bepaalt dat de cliënt opmerkingen of latere aanvullingen aan het verslag kan toevoegen. Soms kan een verslag al direct worden meegegeven, maar vaak zal dit toch nog moeten worden uitgewerkt en gaan er maximaal 10 werkdagen overheen. Het kan ook zijn dat na een gesprek de cliënt bijvoorbeeld nog onderzoekt wat er in zijn omgeving mogelijk is, bijvoorbeeld of hij met iemand kan meerijden om boodschappen te doen, of dat hij nog een aanvullende opmerking heeft. Ook dan is een paar dagen tijd na het gesprek nuttig. Daarom wordt ook een maximaal aantal werkdagen genoemd waarbinnen de uitwerking van het verslag en de reactie op het verslag af moet zijn. Dit om de wettelijke gestelde proceduretermijn te kunnen behalen.

Het derde lid bepaalt dat de cliënt het verslag terugstuurt aan zijn contactpersoon.

Artikel 5 De aanvraag

Het eerste lid bepaalt dat een aanvraag om een maatwerkvoorziening schriftelijk wordt ingediend.

Het tweede lid bepaalt dat gebruik moet worden gemaakt van een formulier.

Het derde lid bepaalt dat ook het in artikel 4 bedoelde ondertekende verslag aangemerkt kan worden als aanvraag als dat op het verslag is aangegeven.

Voor het beslissen op de aanvraag geldt een termijn van 2 weken. Samen met het onderzoek dat maximaal 6 weken duurt, is de termijn van afhandeling dan maximaal 8 weken.

Artikel 6 Criteria voor een maatwerkvoorziening

In dit artikel is het algemene afwegingskader dat in de wet centraal staat uiteengezet. De nadruk ligt op de eigen kracht en hulp van anderen. De maatwerkvoorziening vormt slechts het sluitstuk van de maatschappelijke ondersteuning.

In artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel a., van de wet is bepaald dat de raad bij verordening moet aangeven op basis van welke criteria het college kan vaststellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt. In de memorie van toelichting op deze bepaling (TK 2013-2014, 33 841, nr. 3, blz. 134) wordt aangegeven dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening op maatwerk aankomt. Gemeentelijke vrijheid is nodig omdat de behoeften van inwoners per gemeente kunnen verschillen en de sociale en fysieke infrastructuur per gemeente anders is. Ook het aanbod van algemene voorzieningen is niet in iedere gemeente gelijk. Het is daarom niet mogelijk of wenselijk dat in de verordening limitatief wordt geregeld welke maatwerkvoorzieningen zullen worden verstrekt. De gemeente moet wel aan de hand van geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet nader afbakenen in welke gevallen iemand een maatwerkvoorziening kan krijgen. In dit artikel is deze verplichting uitgewerkt.

Het eerste lid bepaalt dat het verslag – als dat is gemaakt – als uitgangspunt dient voor het beoordelen van de aanvraag. Het verslag is immers het sluitstuk van het onderzoek naar de hulpvraag en is richtingbepalend voor het door de cliënt gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning. Bij een maatwerkvoorziening kan gedacht worden aan hulp bij het huishouden, woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen, begeleiding thuis, geïndiceerde dagbesteding (arbeidsmatige dagbesteding, gespecialiseerde dagbesteding, kortdurend verblijf) en beschermd wonen.

Het tweede lid bepaalt dat het college alle mogelijkheden van de cliënt om op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg, met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk, met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of met gebruikmaking van algemene voorzieningen beoordeelt om te kunnen vaststellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt.

Het derde lid bepaalt de criteria om voor een maatwerkvoorziening in aanmerking te komen. Alle (wettelijk) voorliggende, algemeen gebruikelijke en collectieve voorzieningen die voor aanvrager beschikbaar en in praktijk ook daadwerkelijk bruikbaar zijn, worden eerst beoordeeld. Dat kan nodig zijn omdat men niet weet welke voorzieningen er al voorhanden zijn. Als deze voorzieningen toch niet leiden tot het gewenste resultaat zal naar andere oplossingen gezocht moeten worden en komen individuele voorzieningen ter beoordeling in perspectief.

Onderdeel c. van het derde lid bepaalt dat een voorziening niet wordt toegekend als er beschikbare (wettelijk) voorliggende, algemene of algemeen gebruikelijke voorzieningen voorhanden zijn. Het is niet mogelijk om een uitputtend overzicht te geven van alle voorliggende regelingen en de daaraan te ontleen aanspraken op voorzieningen, omdat daarin regelmatig wijzigingen optreden. Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn voorzieningen waarover een met de aanvrager vergelijkbare persoon, ook los van de beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt.

Onderdeel d. van het derde lid bepaalt dat een aanvraag kan worden geweigerd wanneer een aanvrager een maatwerkvoorziening aanvraagt, nadat deze reeds door hem gerealiseerd of aangekocht is. In die situatie kan de maatwerkvoorziening worden geweigerd wanneer het college dan geen mogelijkheden meer heeft de maatwerkvoorziening volgens het vastgestelde beleid te beoordelen, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken maatwerkvoorziening. Alleen in de situatie dat het college voorafgaand aan het realiseren of aankopen van de maatwerkvoorziening hier toestemming voor heeft verleend, of als de noodzaak, adequaatheid en passendheid van de voorziening achteraf nog kan worden beoordeeld, kan worden afgeweken van deze regel.

Onderdeel e. van het derde lid bepaalt dat er geen vergoeding voor hulpmiddelen wordt verstrekt als de voorziening nog niet is afgeschreven, tenzij de voorziening verloren is gegaan als gevolg van een oorzaak die niet de cliënt valt aan te rekenen.

Onderdeel f. van het derde lid bepaalt dat volstaan kan worden met de goedkoopste adequate voorziening. Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel compenserend als de meest goedkope voorziening te zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip compenserend bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer adequaat maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Tevens is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, moge het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau dient te worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een compenserende voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst compenserende voorziening, mits de belanghebbende bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het begrip goedkoopst compenserend geeft het college mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.

Artikel 7 Regels voor pgb

Het eerste lid regelt dat een persoonsgebonden budget kan worden verstrekt als de cliënt dat wenst onder de in artikel 2.3.6 van de wet opgenomen voorwaarden.

Deze voorwaarden zijn:

- a. de cliënt naar het oordeel van het college op eigen kracht voldoende in staat is te achten tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk of van zijn vertegenwoordiger, in staat is te achten de aan een persoonsgebonden budget verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren;

- b. de cliënt zich gemotiveerd op het standpunt stelt dat hij de maatwerkvoorziening als persoonsgebonden budget wenst geleverd te krijgen;
- c. naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt.

Het tweede lid regelt dat een pgb niet wordt verstrekt als naar aanleiding van het gesprek en het daaruit voortvloeiende onderzoek blijkt dat een cliënt niet in staat wordt geacht om met het pgb verantwoord om te gaan. Van een dergelijke situatie wordt uitgegaan als het college in de periode van 5 jaar voor de aanvraag om een pgb een beslissing over een pgb heeft herzien of ingetrokken omdat door de cliënt:

- a. onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
- b. niet voldeed aan de voorwaarden van het pgb;
- c. het pgb niet in overeenstemming met het doel waarvoor het bestemd was, heeft gebruikt.

Het derde lid regelt dat de hoogte van het pgb wordt bepaald aan de hand van de goedkoopst adequate voorziening in natura.

De hoogte van een pgb voor diensten is altijd maar maximaal 75% ten opzichte van een voorziening in natura. Het Pgb-tarief is lager, omdat het percentage voor overheadkosten en bezettingsgraadkosten in het geval van een Pgb lager is als bij zorg in natura. Verder kan het college bij het bepalen van de hoogte van een Pgb rekening met de volgende criteria:

- de zwaarte van de ondersteuning (bij groepsbegeleiding zal het tarief verhoudingsgewijs lager zijn dan bij individuele begeleiding)
- of er fiscale en arbeidsrechtelijke verplichtingen als gevolg van een af te sluiten arbeidsovereenkomst zijn;
- de mate waarin professionele zorgverlening noodzakelijk is.

Door rekening te houden met bovenstaande criteria is het college in staat om onderscheid in het tarief te maken tussen hulp die geleverd wordt door mantelzorg, formele inzet (mbo-niveau) en specialistische zorg (hbo-niveau).

De hoogte van een pgb voor voorzieningen is altijd maar maximaal de kostprijs welke de gemeente zou moeten betalen bij zorg in natura. In die situaties dat de beoogde aanbieder duurder is dan het aanbod van het college, dient de cliënt zelf de meerkosten te betalen. Bij het bepalen van de hoogte van het Pgb houdt het college rekening houden met eventuele inkoopvoordelen die zij heeft op maatwerkvoorzieningen.

Onder gebruikelijke hulp wordt verstaan de normale, dagelijkse zorg die partners, ouders, inwonende kinderen en/of andere huisgenoten geacht worden elkaar geven.

Van de in het vierde lid opgenomen mogelijkheid om nadere regels te stellen over de wijze waarop de hoogte van een pgb voor een specifieke maatwerkvoorziening wordt vastgesteld, heeft het college gebruik gemaakt. Deze nadere regels zijn opgenomen in de Regeling maatschappelijke ondersteuning Gouda 2015.

Het vijfde lid regelt dat voor een pgb een bijdrage in de kosten als bedoeld in artikel 2.1.4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en artikel 9 van deze verordening wordt gevraagd.

Het zesde, zevende en achtste lid regelen de situaties waarin een cliënt aan wie een pgb wordt verstrekt, diensten en andere maatregelen kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociaal netwerk:

- a. dat deze persoon een lager tarief betaald krijgt voor zijn diensten vergelijkbaar met bruto uurloon conform de Wet Minimumloon of maximaal het op grond van de Wet langdurige zorg geldende pgb-uurtarief voor hulp van niet-professionele zorgverleners, en
- b. dat tussenpersonen of belangbehartigers niet uit het pgb mogen worden betaald
- c. dat het pgb wordt verstrekt bij langdurige ondersteuning tot maximaal de duur van de indicatie, tenzij anders besloten wordt,

- d. het college stelt nadere kwaliteitseisen op ten aanzien van de persoon uit het sociaal netwerk die de ondersteuning levert en ten aanzien van de ondersteuning die door de persoon uit het sociaal netwerk wordt geleverd.

Bij onderdeel c. wordt een termijn vanaf 6 maanden bedoeld.

Het uitgangspunt van de wetgever is dat het pgb voor niet-professionele zorgverleners beperkt dient te blijven tot die gevallen waarin dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is.

Tot het sociale netwerk worden personen gerekend uit de huiselijke kring en andere personen met wie iemand een sociale relatie onderhoudt. Bij deze laatste groep kan gedacht worden aan familieleden die niet in hetzelfde huis wonen, burens, vrienden, kennissen, etcetera. Voor gezinsleden binnen hetzelfde huishouden als de aanvrager kan de gemeente gebruik maken van de bepalingen rond gebruikelijke zorg die zijn vastgelegd in het protocol Gebruikelijke Zorg van het CIZ. Dit protocol wordt reeds binnen de huidige AWBZ gehanteerd en door veel gemeenten ook voor de hulp bij het huishouden in de Wmo. Onder de Wmo 2015 wordt niet meer gesproken van gebruikelijke zorg maar van gebruikelijke hulp.

Het betalen van hulp die anders zonder betaling geleverd zou worden uit het sociale netwerk van de cliënt wordt door het college als niet wenselijk geacht. Derhalve wordt een pgb niet verstrekt aan een niet-professionele zorgverlener als de mate van verplichting gering is. Dit is het geval als de hulp overgeslagen kan worden zonder dat gevolgen heeft voor de cliënt. (voorbeelden: hulpverlener is ziek of op vakantie waardoor de hulp wordt overgeslagen, cliënt is op vakantie, etc)

Onder de AWBZ was het mogelijk om voor beschermd wonen een pgb te ontvangen. Bij een pgb was het in de meeste gevallen bedoeld voor het extramuraal verzilveren van een intramurale voorziening om zo, uit voorzorg, op een wachtlijst te komen. Het uit voorzorg een indicatie af geven zal niet meer gebeuren. Dit om vervuiling van de wachtlijsten tegen te gaan.

Daarnaast wordt het indiceren van beschermd wonen in overeenstemming gebracht met de huidige wijze van indiceren. In plaats van het ziektebeeld centraal te stellen wordt de situatie van de client als uitgangspunt genomen. In die gevallen zal de cliënt een combinatie van maatwerkvoorzieningen krijgen in plaats van een indicatie voor beschermd wonen.

Het college is van mening dat de ondersteuning die de persoon uit het sociaal netwerk levert van goede kwaliteit moet zijn. De kwaliteitseisen zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Over de hoogte van het bedrag voor de voorziening geldt dat als een cliënt precies dezelfde voorziening wil hebben maar niet van een gecontracteerde leverancier van de gemeente dan ontvangt de cliënt het bedrag wat de gemeente kwijt is bij een gecontracteerde voorziening. Wanneer een cliënt een voorziening nodig heeft die niet verstrekt wordt door 1 van de gecontracteerde leveranciers dan wordt er uiteraard geen korting doorgevoerd. Kortom de verkregen korting wordt alleen doorgevoerd als exact dezelfde voorziening elders wordt ingekocht terwijl 1 van de gecontracteerde leveranciers de voorziening ook kan leveren.

Ten slotte is in het negende lid de verplichting opgenomen dat de cliënt een persoonlijk plan indient, waarin omschreven is op welke wijze de ondersteuning plaats gaat vinden en op welke wijze het pgb dus wordt ingezet.

Artikel 8 Tegemoetkoming meerkosten

Deze bepaling betreft een uitwerking van artikel 2.1.7 van de wet. Daarin is opgenomen dat bij verordening kan worden bepaald dat door het college aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie. De tegemoetkoming kan betrekking hebben op aantoonbare medische kosten, maar kan ook op meerkosten betrekking zoals een noodgedwongen verhuizen of hogere vervoers/taxikosten.

Artikel 9 Regels voor bijdrage in de kosten

In het eerste lid is geregeld dat van een cliënt een bijdrage in de kosten kan worden gevraagd voor maatwerkvoorzieningen in natura, voor maatwerkvoorzieningen in de vorm van een persoonsgebonden budget en voor algemene voorzieningen. Met een bijdrage in de kosten wordt bedoeld de kostprijs of de huurprijs van een voorziening.

Het college heeft de mogelijkheid om nadere regels vast te stellen met betrekking tot de algemene en maatwerkvoorzieningen waarvoor een bijdrage in de kosten wordt gevraagd en de berekening van de hoogte van de bijdrage in de kosten.

De wijze waarop en de hoogte van de eigen bijdrage voor een algemene voorziening wordt echter niet in deze verordening geregeld. Als er een eigen bijdrage opgelegd wordt voor een algemene voorziening wordt dit geregeld in de subsidieverstrekking aan desbetreffende organisatie.

In onderdeel c. van het eerste lid is de mogelijkheid geopend om specifieke groepen korting te verlenen op de bijdrage in de kosten.

In onderdeel d. van het eerste lid is de mogelijkheid geopend aan te geven op welke wijze de kostprijs van algemene voorzieningen wordt berekend.

In onderdeel e. van het eerste lid wordt bepaald dat er een bijdrage in de kosten wordt gevraagd voor alle maatwerkvoorzieningen die verstrekt worden. De bijdragen in de kosten van een maatwerkvoorzieningen zijn gelimiteerd tot een bedrag gelijk aan de kostprijs van de voorziening of indien van toepassing het bedrag van de huurprijs.

Onderdeel f. van het eerste lid ziet op hoe de hoogte van de bijdrage in de kosten wordt vastgesteld. De gemeente geeft de kosten door die zij maandelijks betaalt voor deze voorzieningen aan het Centraal Administratie Kantoor. Het Centraal Administratie Kantoor berekent vervolgens de bijdrage in de kosten en legt de bijdrage in de kosten op en int deze vervolgens..

Onderdeel g. van het eerste lid ziet op de situatie dat niet het Centraal Administratie Kantoor de hoogte van de bijdrage in de kosten vaststelt, deze oplegt en int, maar dat een andere instantie dat doet.

Onderdeel h. van het eerste lid regelt dat de onderhoudsplichtige(n) van de minderjarige als bedoeld in het Burgerlijk Wetboek een bijdrage in de kosten van een maatwerkvoorziening of pgb voor een woningaanpassing verschuldigd zijn.

Het tweede lid van artikel 9 bepaalt dat het college jaarlijks de hoogte van de bijdragen in de kosten kan verhogen of verlagen aan de hand van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie.

Artikel 10 Weigeringsgronden maatwerkvoorziening of pgb

In het eerste lid is het uitgangspunt van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 vastgelegd. Uitgangspunt is de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt om het probleem zelf of met steun van zijn omgeving op te lossen. Vervolgens wordt beoordeeld of een vrijwilliger of een algemene voorziening een oplossing kan bieden. Pas wanneer dat niet voldoende is, komt de cliënt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening.

In het tweede lid zijn andere redenen opgenomen om een maatwerkvoorziening of pgb te weigeren. Allereerst moet een cliënt ingezetene zijn van de gemeente Gouda om voor een voorziening in aanmerking te komen, behalve als het om een aanvraag om een maatwerkvoorziening gaat van een ingezetene van Nederland voor opvang dan wel voor beschermd wonen.

Verder wordt een voorziening geweigerd als de cliënt geen of onvoldoende medewerking verleent om het door hem gewenste resultaat te kunnen onderzoeken. In het gesprek als bedoeld in artikel 3 van deze verordening wordt onderzocht welke medewerking van een cliënt nodig is om zijn situatie te kunnen beoordelen. Logischerwijs dient de cliënt alle noodzakelijke medewerking te verlenen. Verder kan een maatwerkvoorziening geweigerd worden indien de cliënt aanspraak heeft op verblijf en daarmee samenhangende zorg in een instelling op grond van de AWBZ, dan wel er redenen zijn om aan te nemen dat de cliënt daarop aanspraak kan doen gelden en weigert mee te werken aan het verkrijgen van een besluit dienaangaande.

In nadere regels zijn de voorwaarden vastgelegd aan welke de persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, betreffende het tarief, de mogelijkheid heeft om diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen te betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

Als het college van oordeel is dat aan een cliënt geen pgb verstrekt wordt vanwege overwegende bezwaren kan dit zijn omdat vaststaat dat de cliënt (gebleken) niet in staat is de gelden van het persoonsgebonden budget te beheren. Ook kan dit een situatie zijn waarin het gaat om zeer kortdurende hulp bij het huishouden en het verstrekken van een persoonsgebonden budget niet praktisch uitvoerbaar is. Een voorbeeld van overwegende bezwaren is als er sprake is van kapitaalvernietiging. Een ander voorbeeld is een kindervoorziening. Kinderen groeien snel uit voorzieningen, waardoor de gebruiksduur vele malen korter zal zijn dan de budgetperiode.

In onderdeel d. wordt onder langdurig noodzakelijk langer dan zes maanden verstaan.

In onderdeel e. is als weigeringsgrond opgenomen dat er door de cliënt kosten zijn gemaakt voordat deze de aanvraag heeft ingediend en dat daardoor (achteraf) niet meer valt na te gaan of de voorziening noodzakelijk was en als goedkoopste adequate voorziening valt aan te merken.

In onderdeel f. is als weigeringsgrond opgenomen de situatie dat een voorziening al eerder in het kader van een enige wettelijke bepaling of regeling is verstrekt en de afschrijvingstermijn nog loopt. Verder is als uitzondering opgenomen dat de voorziening verloren is gegaan zonder dat dit aan de cliënt valt toe te rekenen of dat de cliënt bijdraagt in de veroorzaakte kosten. .

Artikel 11 Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

Artikel 11 regelt de wijze waarop aanbieders zorgen voor de kwaliteit van voorzieningen en de eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten.

Verder heeft het college de mogelijkheid om bij nadere regeling te bepalen welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen en eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten.

Het college ziet toe op de naleving van de gestelde kwaliteitseisen.

De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van voorzieningen bij de gemeente en de aanbieder. Het is aan de gemeente om in de verordening te bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld aan aanbieders van voorzieningen. Die eisen zullen ook betrekking kunnen hebben op de deskundigheid van het in te schakelen personeel. De regering benadrukt in de memorie van toelichting op artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) dat de kwaliteitseisen die zijn vervat in de artikelen 3.1 e.v. van de wet en die zich rechtstreeks tot aanbieders richten, daarbij uitgangspunt zijn. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeenten om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.

Dit artikel heeft samenhang met jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek dat voor gemeenten verplicht is op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de wet.

Artikel 12 Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Deze bepaling is een uitwerking ter bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Ook deze bepaling beoogt het standaardiseren met de regelgeving met betrekking tot de aan elkaar verwante beleidsterreinen van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

Het behoort tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid misbruik van de geboden voorzieningen te voorkomen en, waar nodig, op te treden tegen onterecht gebruik van maatwerkvoorzieningen of persoonsgebonden budgetten. Een zorgvuldig gebruik van collectieve middelen is wezenlijk voor het draagvlak daarvan.

In het eerste lid is de algemene inlichtingenverplichting geregeld. Uitgangspunt is dat de cliënt voldoende gegevens en inlichtingen verstrekt om het college in staat te stellen te beoordelen of het beroep op een voorziening of het daaraan gekoppelde pgb terecht is gedaan. Indien het de cliënt redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat er feiten en omstandigheden, of daarin opgetreden wijzigingen, zijn die van invloed kunnen zijn op de toekenning van de voorziening of het daaraan gekoppelde pgb, dienen zij dit onverwijld aan het college te melden. Verstrekken zij niet onverwijld uit eigen beweging of op verzoek van het college alle gevraagde inlichtingen en bewijsstukken, dan heeft dat gevolgen voor de toekenning van de voorziening of het daaraan gekoppelde pgb. Het college kan niet alleen bij een aanvraag, maar ook in andere stadia concrete informatie en bewijsstukken van de cliënt vragen.

Artikel 13 Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Ter uitvoering van artikel 12 stelt het college een nadere regeling vast waaruit blijkt waaruit de jaarlijkse waardering van mantelzorgers van cliënten in de gemeente bestaat. In het beleidsplan is de keuze gemaakt om elke mantelzorger een mantelzorgpas aan te bieden en via deze pas kortingen op producten en activiteiten te bieden.

Artikel 14 Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

Het college kan de uitvoering van de wet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.6.4, eerste lid, van de wet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van een voorziening gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.6.6, eerste lid, van de wet). Daarbij dient in ieder rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden. Sociale teams vallen hier niet onder, omdat deze via subsidie worden bekostigd.

Artikel 15 Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder f, van de wet, waarin is bepaald dat in ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is.

In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder. Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten.

In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de wet). In het tweede lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting tot medezeggenschap door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

Artikel 16 Intrekking oude verordening en overgangsrecht

Het eerste lid spreekt voor zich.

Het tweede lid houdt in dat – behoudens het ingevolge de wet vastgestelde overgangsrecht – de cliënt recht houdt op een reeds toegekende voorziening verstrekt op grond van een eerder besluit totdat het college een nieuw besluit heeft genomen. Het gaat hier dus om voorzieningen die onder de oude verordening zijn toegekend.

Het derde lid houdt in dat op aanvragen ingediend vóór de inwerkingtreding van deze verordening wordt beslist met inachtneming van de bepalingen van deze verordening.

Artikel 17 Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.